

TESTUL 8

- 1.- Sunt corecte formele de genitiv-dativ articulate cu articol hotărât ale substantivelor din seria:
 a.- lânei, lefii, gușii, silei;
 b.- halvalei, lânii, pielii, tuiei; c.- rugii, vedrii, feții, trebii.
- 2.- Câte părți de propoziție sunt în enunțurile: *Voi toți de-acolo, ia citiți mai mult! Măi băiete, fă-ți datoria!*
 a.- 7 părți de propoziție;
 b.- 10 părți de propoziție; c.- 9 părți de propoziție
- 3.- În enunțul: *Cărțile amândurora erau pe masă*, cuvintele subliniate sunt:
 a.- atribut adjectival + predicat nominal;
 b.- atribut adjectival + predicat verbal + c.loc;
 c.- atribut substantival genitival + predicat nominal.
- 4.- Felul propozițiilor din fraza: *Nu-mi vine a crede că a fost cu puțință să se întâmple ce s-a întâmplat.*
 a.- PP + SB + SB + SB;
 b.- PP + CD + SB + SB; c.- PP + CD + CD + SB.
- 5.- Sunt compuse toate cuvintele din seria:
 a.- bunătațe, cincizeci, două sute de mii; b.- blândețe, la dreapta, haide;
 c.- aseară, totuna, deunăzi;
- 6.- Câte silabe sunt în cuvintele: *castraveciori, ghiurghiuliu, reactopropulsor*:
 a.- 5 silabe, 3 silabe, 5 silabe; b.- 4 silabe, 5 silabe, 5 silabe;
 c.- 4 silabe, 3 silabe, 6 silabe.
- 7.- Felul propozițiilor din fraza: *„Dacă ar ajunge numai să deschizi colecția de amintiri, cum ai făcut cu mapa cu documente, și să lipești piatră cu piatră ca să întruchipezi un mozaic, aș încerca să povestesc despre un prieten pe care l-am întâlnit de curând.*
 a.- PP + PR + CM + PR + CS + PP + CD + AT;
 b.- CȚ + SB + CM + SB + CS + PP + CD + AT;
 c.- CȚ + PR + CM + CM + CS + PP + CD + AT.
- 8.- Felul propozițiilor din fraza: *„Când vuia în sobă tăciunele aprins sau când țiuia tăciunele despre care se zice că te vorbește cineva de rău, mama îl muștra acolo, în vatra focului și-l buchisea cu cleștele să se mai potolească dușmanul.”*
 a.- CT + CT + AT + CD + PP + PP + CI;
 b.- CT + CT + AT + SB + PP + PP + CS;
 c.- CT + CT + AT + SB + PP + CL + CZ.
- 9.- Subiectele propozițiilor din fraza de mai sus sunt în ordine:
 a.- tăciunele + tăciunele + care + cineva + mama + subînțeleș + subînțeleș;
 b.- tăciunele+tăciunele+sb. nedet.+cineva+ mama + subînțeleș + dușmanul;
 c.- tăciunele+tăciunele+despre care + inclus + mama + subînțeleș + inclus.
- 10.- Subordonatele introduse prin conjuncția subordonatoare **că** din enunțurile:
 1.- *Nu mai învăț, că a venit vacanța.* 2.- *Că a venit vacanța, și tot nu ne relaxăm.*
 3.- *E bine că a venit vacanța.* 4.- *Mă bucur că a venit vacanța.* 5.- *Problema e că a venit vacanța.*, sunt în ordine:
 a.- 1.- CP; 2.- CZ; 3.- SB; 4.- CP; 5.- PR;
 b.- 1.- CZ; 2.- CV; 3.- SB; 4.- CD; 5.- AT;

c.-1.-CZ; 2.-CV; 3.-SB; 4.-CP; 5.-PR.

11.- Valorile morfologice și funcțiile sintactice ale verbului a fi din enunțurile: *Nu fi supărat, totul se poate rezolva! Orice lucru poate fi prezentat fals. Nu pot fi indiferent la ce este în jurul meu. Nu pot fi două persoane identice.*, sunt în ordine:

a.- verb copulativ, forma negativă, formează p.n. cu adjectivul *supărat* + verb auxiliar, infinitiv, construcție pasivă, cu funcția de c.d.+ verb copulativ, infinitiv, împreună cu numele predicativ au funcția de c.d. + verb predicativ + verb predicativ, infinitiv, funcția de c.d;

b.- toate sunt verbe copulative la infinitiv;

c.- toate sunt verbe auxiliare, fără funcție sintactică.

12.- Valorile morfologice ale verbului a fi din enunțurile: *Doream măcar să fi încercat și tu. Dacă ai fi încercat, reușeai. A fi activ nu înseamnă a fi și eficient. Ar fi greu să plec.*

a.-verb auxiliar + verb auxiliar + verb copulativ + verb copulativ + verb copulativ;

b.- toate sunt verbe auxiliare; c.- toate sunt verbe copulative.

13.- Felul propozițiilor și funcția sintactică a verbelor predicative la moduri (forme) nepredicative din enunțul: „*Și cum ajunge la fântână, cum începe a bea lacom la apă și a-și linge buzele de dulceața și bunătatea ei.*”

a.- CM, PP, CD, CD; a bea = p.v. + a-și linge = p.v.;

b.- PP + CT; a bea + a linge = c.d. exprimate prin verbe la infinitiv;

c.- CZ + PP; a bea + a-și linge = c.d. exprimate prin verbe la infinitiv.

14.- Valorile morfologice ale cuvintelor cum și și din fraza de mai sus:

a.- cum = c.mod exprimate prin adverbe de mod în ambele propoziții + și = conjuncții coordonatoare copulative în toate situațiile;

b.- cum = conjuncție subordonatoare, fără funcție sintactică (introduce CT) + cum = c.timp exprimat prin adverb de timp (are sensul de *atunci*) + și = conj.coordonatoare + și = conjuncție coordonatoare + și = complement posesiv exprimat prin pronume reflexiv + și = conjuncție coordonatoare;

c.- cum = conjuncție subordonatoare, fără funcție sintactică + cum = c.mod, adverb de mod + și = conjuncții coordonatoare copulative în toate situațiile.

15.- Felul propozițiilor și analiza predicatelor din fraza: „*Așa are să-ți vie la îndemână după asta, de are să-ți se pară că ești ușor cum îi pana.*”

a.- PP + CD + CNS + CD + CD + CM; are p.v. + să vie = p.v. + are = p.v. + să se pară = p.v. + ești ușor = p.n. + îi pana = p.n.;

b.- PP + CNS + CD + SB; are să-ți vie = p.v., viitorul popular + are să-ți se pară = p.v., viitorul popular + ești ușor = p.n. + cum îi = p.n.;

c.- PP + CNS + SB + CM; are să vie la îndemână = p.v., loc. verbală, viitorul popular + are să se pară = p.v., viitorul popular + ești ușor = p.n. + cum îi = predicat nominal.

16.- Felul propozițiilor și cuvintele subliniate din fraza: *Profesorul, care și el se mira cum a ajuns profesor, zicea: „Nu-i bine ce-ai făcut.”*

a.- PP + AT + CI + PP + CD; el = subiect + profesor = c.d.;

b.- PP + AT + CD + CD + SB; el = subiect reluat + profesor = nume

predicativ;

c.- PP + AT + CP + PP + SB; el = subiect reluat + profesor = nume predicativ.

17.- Felul propozițiilor și cuvintele subliniate din enunțurile: „Bine, cel puțin, că pe-aici nu-i ghetuș, bine, cel puțin, că nu mai are grija de dimineață. Cât polei a fost, s-a topit și ăla.”

a.- PP + SB + PP + SB + SB + PP; bine = nume pred./adverb + ghetuș = subiect, subst. + cât = atribut adj., adjectiv pron. relativ;

b.- PP + CD + PP + CD + CM + PP; bine = nume predicativ exprimat prin adjectiv + ghetuș = subiect, substantiv + cât = c.mod, adverb de mod cantitativ;

c.- PP + SB + PP + SB + CM + PP; bine = predicat verbal + ghetuș = nume predicativ, substantiv + cât = atribut adjectival, adjectiv pronominal relativ.

18.- Felul propozițiilor din fraza: „Dacă vreodată părerile de rău ți-au pustiit sufletul, că nu ai fost ceea ce ai fi vrut să fii, chiar dacă de multe ori ai fost pe punctul de a ajunge ceea ce ți-ai dorit, nu înseamnă că de acum trebuie să renunți la ceea ce dorești.” conține, indiferent de ordine:

a.- 2 SB + 1 CZ + 1 CP + 3 PR + 1 CD + 1 CV + 1 PP;

b.- 2 SB + 2 CP + 3 PR + 1 CD + 1 CV + 1 PP;

c.- 1 CȚ + 1 SB + 1 CZ + 1 CP + 3 PR + 1 CD + 1 CV + 1 PP;

19.- Predicatele din fraza de mai sus sunt în ordine:

a.- au pustiit = p.v. + nu ai fost = p.v. + ai fi vrut = p.n. + să fii = p.n.i. + ai fost = p.v. + ai dorit = p.v. + nu înseamnă = p.v. + trebuie = p.v. + să renunți = p.v. + dorești = p.v.;

b.- ți-au pustiit = p.v. + nu ai fost = p.n.i. + ai fi vrut = p.v. + să fii = p.v. + ai fost = p.v. + a ajunge = p.n.i. + ți-ai dorit = p.v. + nu înseamnă = p.n.i. + trebuie = p.v. + să renunți = p.v. + dorești = p.v.;

c.- au pustiit = p.v. + nu ai fost = p.n.i. + ai fi vrut = p.v. + să fii ceea ce = p.n. + ai fost = p.v. + ai dorit = p.v. + nu înseamnă = p.n.i. + trebuie = p.v. + să renunți = p.v. + dorești = p.v.

20.- In textul: *Spune-mi unde, când și cum pot să te mai văd o dată.*, sunt:

a.- 3 propoziții; b.- 4 propoziții; c.- 5 propoziții.

21.- Propoziția subordonată subliniată din fraza: *Nefiind organizarea cum ne-am așteptat am părăsit clădirea.*, se poate conține în:

a.- c.mod; b.- nume predicativ; c.- atribut.

22.- Construcția subliniată din textul: *Când te miri cine nu-i venea la socoteală își lua lucrurile și pleca.*, este analizată corect în varianta:

a.- pronume reflexiv + verb + pronume relativ;

b.- pronume reflexiv + verb + pronume interogativ;

c.- locuțiune pronominală nehotărâtă.

23.- În fraza: „*Că la noi sunt prea multe forme nefixate, asta o recunoaștem; că o asemenea stare a limbii e bine să se schimbe și că se va schimba, și aceasta nu pare sigură.*”, sunt următoarele propoziții, indiferent de ordine:

a.- 1 PP + 2 CD + 3 SB;

b.- 2 PP + 4 SB;

- c.- 2 PP + 1 CD + 3 SB.
- 24.- În textul: „*Dar și mai bine-i când afară-i zloată.*”, verbul **a fi** este:
 a.- numai verb copulativ; b.- numai verb predicativ;
 c.- verb copulativ și verb predicativ.
- 25.- În propoziția: *Locul **din fata mea** este ocupat.*, cuvintele subliniate sunt:
 a.- c. loc expr. prin pron. posesiv în G., precedat de loc. prepozițională **din fata**;
 b.- atribut adjectival exprimat prin adjectiv posesiv în acuzativ, precedat de locuțiunea prepozițională pentru acuzativ (excepție de la genitiv);
 c.- **din fata** = atr. subst. prep., subst. + **mea** = atr. adj., adjectiv pronom. posesiv.
- 26.- Cuvintele **ignifug** și **inflamabil** sunt:
 a.- paronime; b.- antonime; c.- sinonime.
- 27.- În propoziția: ***Curajos** în timpul luptei, soldatul **a fost decorat**.*, cuvintele subliniate sunt analizate corect în varianta:
 a.- **curajos** = c.cz./adjectiv + **a fost decorat** = predicat verbal/verb în construcție pasivă;
 b.- **curajos** = atr. adj. izolat exprimat prin adj. + **a fost decorat** = predicat verbal;
 c.- **curajos** = c.i. exprimat prin adjectiv + **a fost decorat** = predicat nominal
- 28.- În cazul vocativ, adjectivul poate avea funcția sintactică de:
 a.- apozitie; b.- atribut adjectival;
 c.- nu poate avea funcție sintactică.
- 29.- Identificați propoziția corectă: a.- *I-am dat cartea unei prietene de-a mele.*
 b.- *I-am dat cartea unei prietene a mea.*
 c.- *I-am dat cartea unei prietene a mele / de-ale mele.*
- 30.- Felul propozițiilor din fraza: „*Mai bine te-ai ruga pentru tine, fiindcă cine nu știe ce e păcatul nu înseamnă că e un sfânt, ci un neputincios; nu-l săvârșește că nu e în stare.*”
 a.- PP + SB + CZ + CD + PP + PR + PP + CI;
 b.- PP + CZ + SB + CD + PR + PR + PP + CZ;
 c.- PP + SB + CZ + SB + CD + CD + CD + PP + CZ.
- 31.- Predicatele din fraza de mai sus sunt în ordine:
 a.- **mai bine** = p.n. cu verbul copulativ subînțeles + **te-ai ruga** = p.v. + **nu știe** = p.v. + **ce e** = p.n. + **nu înseamnă** = p.n.i. + **e un sfânt ci un neputincios** = p.n. + **nu săvârșește** = p.v. + **nu e în stare** = p.n.;
 b.- **mai bine** = p.n. cu verbul copulativ subînțeles + **te-ai ruga** = p.v. + **nu știe** = p.v. + **e păcatul** = p.n. + **nu înseamnă** = p.n.i. + **e un sfânt** = p.n. + **(e)un neputincios** = p.n. cu vb. cop. subînțeles + **nu săvârșește** = p.v. + **nu e în stare** = p.n.;
 c.- **te-ai ruga** = p.v. + **nu știe** = p.v. + **ce e** = p.n. + **nu înseamnă** = p.n.i. + **e un sfânt** = p.n. + **(e)un neputincios** = p.n. cu verbul copulativ subînțeles + **nu săvârșește** = p.v. + **nu e în stare** = predicat nominal.
- 32.- Termenul regent pentru propoziția **cine nu știe** – din fraza de mai sus, este:
 a.- nu înseamnă; b.- e un sfânt; c.- nu săvârșește.
- 33.- Predicatele din enunțul: *Dintre numeroșii munți a căror înălțime este exagerat de mare, Everestul este cel mai greu de urcat.* a.- este mare + este cel mai greu;
 b.- este exagerat de mare + este de urcat;
 c.- este exagerat + este cel mai greu de urcat.

34.- Câte cuvinte fără funcție sintactică sunt în fraza de mai sus?

- a.- 4 cuvinte fără funcție sintactică; b.- 6 cuvinte fără funcție sintactică;
c.- 7 cuvinte fără funcție sintactică.

35.- În textul: *Oamenii or să afle prin intermediul mijloacelor mass-media că fortuit de unele evenimente neplăcute din ultimile zile, a dimisionat.*, sunt:

- a.- 5 greșeli; b.- 4 greșeli; c.- nicio greșeală.

36.- În textul: „Cine din mine nu ți se-nchină / E alungat din fața mea.”, cuvintele subliniate sunt analizate corect în varianta:

a.- din mine = c.i. exprimat prin pronume personal în acuzativ + din fața mea = c.l. exprimat prin pronume posesiv în acuzativ, precedat de loc. prepozițională.

b.- din mine = atribut pronominal exprimat prin pronume personal în acuzativ + din fața mea = c.loc exprimat prin adjectiv posesiv în acuzativ precedat de locuțiunea prepozițională (excepție de la genitiv);

c.- din mine = atribut pronominal exprimat prin pronume posesiv în acuzativ + din fața mea = c.loc exprimat prin adjectiv pronominal posesiv în genitiv, precedat de locuțiunea prepozițională specifică genitivului.

37.- Propoziția: „*Patria e aducerea-aminte de zilele copilăriei.*” Este formată din:

a.- subiect + predicat verbal + c.d. + c.i. + c.i.;

b.- subiect + p.n. + atribut substantival prepozițional + atribut subst. genitival;

c.- subiect + p.v. + c.d. + c.i. + atribut substantival genitival.

38.- Felul propozițiilor și funcția sintactică a cuvintelor subliniate din fraza: *Că așa stau lucrurile, o dovedește nu doar succesul forțelor de dreapta, ci și eliminarea nostalgicilor.*

a.- SB + PP; toate sunt complemente directe;

b.- CD + PP; subiect+subiect multiplu;

c.- CZ + PP; subiect + complement direct multiplu.

39.- În următoarea frază: *Întotdeauna, cu câteva zile înainte, umblam să-mi cumpăr un brad.*, există:

a.- 2 subst. + 1 pronume + 1 adj.pronominal + 1 prepoziție + 2 adverbe;

b.- 2 substantive + 2 pronume + 1 prepoziție + 2 adverbe;

c.- 2 substantive + 2 adjective pronominale + 1 prepoziție + 2 adverbe.

40.- Felul propozițiilor, felul predicatelor și analiza cuvintelor subliniate: *Când ajunge inima să fie sleită de dragoste, apoi curând piere și mila.*

a.- CT + AT + PP; p.v. + p.n. + p.v.; inima = subiect + de dragoste = c.ag. + mila = subiect;

b.- CT + PR + PP; p.n.i. + p.v. + p.v.; inima = subiect + de dragoste = c.ag. + mila = sb.;

c.- CT + PR + PP; p.n.i. + p.n. + p.v.; inima = c.d. + de dragoste = c.i. + mila = sb.

41.- Alege varianta în care nu există greșeli: 1.- A-l ajuta pe acel coleg al nostru mi se pare firesc. 2.- Ai mei se vor supăra pentru că ai lipsit. 3.- Cred că ai face totul pentru a-i ajuta. 4.- Cel de-al doilea era cel mai harnic. 5.- Pământul e al celor ce-l muncesc.

a.- toate sunt corecte;

b.- niciunul nu este în întregime corect;

c.- 1, 2, 5.

- 42.- Sunt corecte enunțurile: 1.- *A apărut în librării o trilogie formată din trei romane.* 2.- *Cele zece porunci ale decalogului nu sunt respectate.* 3.- *Iarna a venit în a unsprezecea zi a primei decade.* 4.- *Primii ani ai ultimului deceniu au fost zbuciumați.* 5.- *Un mileniu are zece secole.* a.- 1, 2, 5; b.- 4, 5; c.- 5.
- 43.- Părțile de vorbire din textul: „... căci sprintar și înșelător e gândul omului, pe ale cărui aripi te poartă dorul neconținut... până ce intri în mormânt.”, sunt:
a.- 11 flexibile și 9 neflexibile;
b.- 14 flexibile și 6 neflexibile; c.- 13 flexibile și 6 neflexibile.
- 44.- În fraza: Vocea istoricilor este rațională și moderată, cea a politicienilor, indignată., cuvintele subliniate sunt în ordine:
a.- subiect+nume predicativ+nume predicativ+art. dem.+atribut adjectival;
b.- subiect+nume predicativ+nume predicativ + subiect + nume predicativ;
c.- subiect+nume predicativ+nume pred.+subiect reluat+ apozitie.
- 45.- Felul propozițiilor și predicatelor din fraza: *Dacă n-ar fi fost să cadă frunzele și să rămâie scheleți copacii, nimic n-ar trăda sosirea toamnei.*
a.- CȚ + PR + PR + PP; p.n.i. + p.v. + p.v. + p.v.;
b.- SB + PR + PR + PP; p.n.i. + p.v. + p.v. + p.v.;
c.- CȚ + SB + SB + PP; p.v. + p.v. + p.n. + p.v.
- 46.- Subordonatele din versurile: *Duce-m-aș în cale lungă,/ Dor să nu mă mai ajungă,/ Duce-m-aș și m-aș tot duce/ Dor să nu mă mai apuce.*, sunt în ordine:
a.- CS + CNS; b.- CNS + CS; c.- CS + CS.
- 47.- În exemplul: *Lenea nu trebuie nici ea încurajată.*, sunt următ. părți de propoziție:
a.- lenea = subiect + nu trebuie p.v. + nici ea = subiect reluat + (să fie) încurajată = predicat nominal;
b.- lenea = subiect al verbului la infinitiv (*a fi*) încurajată + nu trebuie = p.v. + nici ea = subiect reluat + (a fi) încurajată = subiect al p.v. *nu trebuie* exprimat prin verb la infinitiv, prezent, construcție pasivă;
c.- lenea + ea = subiecte + nu trebuie = p.v. + (să fie) încurajată = p.v. în construcție pasivă.
- 48.- Alege variantele fără greșeli de ortografie: 1.- *lac de unghi*; 2.- *ceilalți membrii*; 3.- *celorlaltor țări*; 4.- *vin-o să mă ajuți*; 5.- *pașă, pași, pașei*; 6.- *popă, popi, popii*.
a.- 2, 3, 5 și 6; b.- 5, 6; c.- 1, 4, 6.
- 49.- Alege exprimarea corectă: 1.- *Îmbuteliem sucuri în cutii și sticle.* 2.- *Îmbuteliem sucuri în cutii.* 3.- *Îmbuteliem sucuri în sticle.* 4.- *Îmbuteliem sucuri.*
a.- 1, 2, 3; b.- 4; c.- 2, 3, 4.
- 50.- Subordonata introdusă prin să din exemplul: *Îi dă mâna să cheltuiască, pentru că a făcut economii.*, este: a.- CD; b.- CP; c.- CS.
- 51.-Funcțiile sintactice și valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din fraza: *Interesele celui care te întreabă sunt cam ciudate.*, sunt în ordine:
a.- celui care = atribut pronominal exprimat prin pronume relativ compus + te = c.d. exprimat prin pronume personal + sunt cam ciudate = predicat nominal format din verb cop. și nume predic. exprimat prin adjectiv la superlativ absolut;

b.- celui = atribut pronominal exprimat prin pronume relativ, genitiv + care = subiect exprimat prin pronume relativ + te = pronume reflexiv, marcă a construcției reflexive, fără funcție sintactică + sunt ciudate = predicat nominal format din verb cop. și nume pred. exprimat prin adj. + cam = adverb fără funcție sintactică;

c.- celui = atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ + care = subiect exprimat prin pronume relativ + te = c.d. exprimat prin pronume personal + sunt ciudate = predicat nominal format din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin adjectiv + cam adverb de mod fără funcție sintactică.

52.- Subordonatele din fraza: *Se pune pe gânduri și stă în cumpănă cum să dreagă și ce să facă.*, sunt: a.- CM + CM; b.- CZ + CZ; c.- CP + CP.

53.- Funcțiile sint. și val. morf. ale cuvintelor subliniate din enunțurile: *Se trezea noaptea pe la trei. Seara se ducea în oraș. În noaptea de 3 spre 4 a bătut foarte tare vântul.*

a.- noaptea = c.t., adverb de timp + pe la trei = c.t., numeral cardinal cu valoare subst. + seara = c.t., adverb de timp + în noaptea = c.t., substantiv + de 3 spre 4 = atribut, numeral cardinal cu valoare substantivală;

b.- noaptea = c.t., substantiv + pe la trei = atr. subst., numeral cu val. substant. + seara = c.t., subst. + în noaptea de 3 spre 4 c.t. dezvoltat, subst. și num. card;

c.- noaptea pe la trei = c.t., substantiv și numeral cardinal + seara c.t., substantiv + în noaptea de 3 spre 4 = c.t., substantiv și numeral cardinal.

54.- Felul prop. din fraza: *Ardelenii, precum știi, sunt pregătiți în orice clipă să răspundă limpede oricărei încercări.* a.- PP + CD + CI;

b.- PP + MOD.INC + CP; c.- PP + INC + CZ.

55.- Analiza următoarelor cuv. din fraza de mai sus: *orice, limpede, oricărei, încercări.*

a.- orice = atribut pronominal, pronume nehotărât + limpede = c.m., adjectiv + oricărei = atribut pronominal, pronume nehotărât + încercări = c.i., substantiv;

b.- orice = atribut adjectival, adjectiv pronominal nehotărât + limpede = c.m., adverb de mod + oricărei = atribut adjectival, adjectiv pronominal nehotărât + încercări = c.i., substantiv în dativ;

c.- orice = atribut adjectival, adjectiv pronominal nehotărât + limpede = c.m., adv. de mod + oricărei = c.i., pron. nehotărât + încercări = atribut substantival.

56.- Felul prop. din fraza: *Dar ceea ce îl chinuia mai mult era faptul că cei mari îl sileau să se ia la luptă cu alții.* a.- PP + PP + AT + CP;

b.- PP + SB + AT + CD; c.- PP + SB + AT + CP.

57.- Predicatele și subiectele propozițiilor din fraza de mai sus sunt în ordine:

a.- Predicate: chinuia = p.v. + era faptul = p.n. + sileau = p.v. + se ia la luptă = p.v., locuțiune verbală. Subiecte: ceea ce = subiect, pronume relativ compus + subiect nedeterminat (cere o prop.SB) + cei mari = subiect exprimat prin adjectiv cu valoare substantivală + subiect subînțeles;

b.- Predicate: chinuia = p.v. + era = p.n.i. + îl sileau = p.v., construcție

reflexivă + să se ia = p.v. Subiecte: ceea ce = subiect, pronume nehotărât + faptul = subiect, substantiv articulat hotărât + cei mari = subiect, adjectiv + subiect subînțeles;

c.- Predicate: chinuia = p.v. + era faptul = p.n. + îl sileau = p.v. + să se ia = p.v.
Subiecte: ce = subiect, pronume relativ + nedeterminat + cei + subînțeles.

58.- Felul propozițiilor și analiza cuvintelor subliniate din fraza: *De la cele dintâi schimburi de priviri între cei de față, el înțelese că situația era foarte gravă.*

a.- CT + PP + CD; cele dintâi = atribut adjectival, numeral ordinal cu valoare adjectivală, precedat de articolul demonstrativ-adjectival + între cei de față = atribut adjectival, locuțiune adjectivală;

b.- PP + CD; cele dintâi = atribut adjectival, numeral ordinal cu valoare adjectivală, precedat de articolul demonstrativ-adjectival + între cei de față = atribut substantival prepozițional exprimat prin locuțiune adjectivală substantivizată (datorită articolului demonstrativ-adjectival) – *între cei prezenți*.

c.- CT + PP + CD; cele dintâi = c.t., numeral ordinal cu valoare substantivală + între cei de față = c.loc, locuțiune adjectivală.

59.- În exemplele: 1.- *Am făcut multe fapte bune.* 2.- *Am pățimit multe de pe urma voastră.* 3.- *Cele mai multe nu s-au adevărit.* 4.- *Multe se spun despre noi.* 5.- *Multe dintre ele n-au venit.* 6.- *Multe lucruri nu ne convin.*, cuvântul multe este adjectiv substantivizat în variantele:

a.- 1, 2, 3, 4, 5, 6; b.- 2, 3, 4, 5; c.- 1, 6.

60.- Cuvântul care înlocuiește un alt cuvânt considerat obscen, urât, necuviincios este: a.- un truism; b.- un eufemism; c.- un paradox.

Răspunsuri și explicații

- 1.- b.- Sunt corecte formele de G.- D. (din celelalte variante): *lânii, vedrei, feței*.
- 2.- a.- Părțile de propoziție sunt: toți = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal în vocativ + de-acolo = atribut adverbial + citiți = predicat verbal, imperativ + mai mult = c.m. exprimat prin adverb la comparativ de superioritate + fă = predicat verbal, imperativ + ți = complement posesiv (după GALR) - vechiul atribut pronominal în dativul posesiv + datoria = c.d., subst.. Sunt 7 părți de prop.. Nu au funcție, deci nu sunt părți de prop.: voi = pronume personal în V + ia și măi = interjecții fără funcție sintactică + băiete = subst. în V., fără funcție sintactică. De reținut: pron. personal, ținând locul unui substantiv, îndeplinește aceleași funcții sintactice ca substantivul.
- 3.- b.- amândurora = atribut adjectival exprimat prin numeral colectiv cu valoare pronominală, genitiv + erau = p.v. exprimat prin verb predicativ (*se aflau*) + pe masă = c.loc, substantiv în acuzativ.
- 4.- b.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Nu-mi vine a crede* ¹/(PP) *că a fost cu putință* ²/(CD) *să se întâmple* ³/(SB) *ce s-a întâmplat*.⁴/(SB) Când este vorba de o persoană, verbul la infinitiv a crede are subiect (*eu*) și cere

- propoziție CD.
- 5.- **c.**- Sunt cuvinte compuse: *a + seară, tot + una, de +ună + zi*. Cuvintele *bunătate, blândețe* din variantele celelalte sunt derivate.
- 6.- **c.**- Se despart corect: *cas-tra-ve-ciori, ghiur-ghiu-liu, re-ac-to-pro-pul-sor*.
- 7.- **b.**- Delimitarea și felul propoz.: „*Dacă ar ajunge numai*^{1/}*(CT) să deschizi colecția de amintiri,*^{2/}*(SB) cum ai făcut cu mapa de documente,*^{3/}*(CM) și să lipești piatră cu piatră*^{4/}*(SB) ca să întruchipezi un mozaic,*^{5/}*(CS) as încerca*^{6/}*(PP) să povestesc despre un prieten*^{7/}*(CD) pe care l-am întâlnit de curând.*”^{8/}*(AT)*
- 8.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: „*Când vuia în sobă tăciunile aprins*^{1/}*(CT) sau când țiuia tăciunile*^{2/}*(CT) despre care se zice*^{3/}*(AT) că te vorbește cineva de rău,*^{4/}*(SB) mama îl muștra acolo în vatra focului*^{5/}*(PP) și-l buchisea cu cleștele*^{6/}*(PP) să se mai potolească dușmanul.*”^{8/}*(CS)*
- 9.- **b.**- Subiectele sunt analizate în varianta corectă.
- 10.- **c.**- Propozițiile corecte sunt în varianta indicată.
- 11.- **a.**- Verbul *a fi* este analizat în varianta corectă.
- 12.- **a.**- Idem.
- 13.- **b.**- Delimitarea, felul prop.: „*Și*^{1/}*(PP) cum ajunge la fântână,*^{2/}*(CT) cum începe a bea lacom la apă și a-și linge buzele de dulceața și bunătatea ei.*^{1/} Ambele verbe la infinitiv au funcția de c.direct. **De reținut:** adverbul *cum* devine conjuncție subordon. când introduce o prop. subordonată circumstanțială (în afară de CM). Al doilea *cum* are sensul de *atunci* și este adverb de timp cu funcția de c.timp.
- 14.- **b.**- Cuvintele sunt analizate în varianta corectă. **Notă:** Când pronumele reflexive (*îmi, îți, își, ne, vă, își*) sau personale forme neaccentuate în dativ sunt așezate în fața/spatele unui verb, iar după verb este un substantiv articulat hotărât / mai rar nehotărât, atunci pronumele reflexive / personal are funcția sintactică de complement posesiv (după GALR) - vechiul atribut pronominal în dativul posesiv.
- 15.- **c.**- Delimitarea și felul propozițiilor: „*Așa are să-ți vie la îndemână după asta,*^{1/}*(PP) de are să ți se pară*^{2/}*(CNS) că ești ușor*^{3/}*(SB) cum îi pana.*”^{4/}*(CM)* Predicatele sunt analizate corect în varianta indicată.
- 16.- **c.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Profesorul,*^{1/}*(PP) care și el se mira*^{2/}*(AT) cum a ajuns profesor,*^{3/}*(CP) zicea:*^{1/} „*Nu-i bine*^{4/}*(PP) ce ai făcut.*”^{5/}*(SB)* Analiza cuvintelor subliniate: *el* = subiect reluat exprimat prin pronume personal (celălalt subiect este *care*) + *profesor* = nume predicativ. **De reținut:** dacă după două puncte se începe cu literă mare și cu ghilimele, următoarea propoziție este PP (ca în exemplul de față); dacă după două puncte se începe cu literă mică, fără ghilimele, următoarea propoziție este subordonată.
- 17.- **a.**- Delimitarea și felul propozițiilor: „*Bine, cel puțin,*^{1/}*(PP) că pe aici nu-i ghețuș,*^{2/}*(SB) bine, cel puțin,*^{3/}*(PP) că nu mai are grija de dimineață.*^{4/}*(SB) Cât plevi a fost,*^{5/}*(SB) s-a topit și ăla.*^{6/}*(PP)* La ultima

- frază există o situație de excepție: prop. regentă nr.6 are și subiect, expr. prin pron. demonstr. de depărtare, formă populară, dar are și prop. SB, nr.5. În acest caz, sb. ăla este subiect reluat și numai în această situație prop. SB se desparte prin virgulă de prop. regentă.
- 18.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: „Dacă vreodată părerile de rău ți-au pustiit sufletul,^{1/(SB)} că nu ai fost ^{2/(CZ)} ceea ce ai fi vrut ^{3/(PR)} să fii,^{4/(CD)} chiar dacă de mai multe ori ai fost pe punctul de a ajunge ^{5/(CV)} ceea ce ți-ai dorit,^{6/(PR)} nu înseamnă ^{7/(PP)} că de acum trebuie ^{8/(PR)} să renunți ^{9/(SB)} la ceea ce dorești.”^{10/(CP)} Deci sunt: 2 SB + 1 CZ + 1 CP + 3 PR + 1 CD + 1 CV + 1 PP. Pentru o mai bună documentare vezi și predicatul din grila următoare.
- 19.- **c.-** Predicatul este analizat în varianta corectă.
- 20.- **c.-** Delimitarea și felul propozițiilor: Spune-mi ^{1/(PP)} unde (pot), ^{2/(CD)} când (pot)^{3/(CD)} și cum pot ^{4/(CD)} să te mai văd o dată.^{5/(CD)} **De reținut:** câte mijloace de legătură există într-o frază, atâtea prop. sunt, deoarece se subînțelege predicatul.
- 21.- **b.-** Orice propoziție subordonată se conține în partea de propoziție corespunzătoare prin eliminarea mijlocului de legătură și eliminarea predicatului prin trecerea lui la o formă nepersonală sau prin substantivizarea lui. Delimitarea și felul propozițiilor: Nefiind organizarea ^{1/(PP)} cum ne-am așteptat ^{2/(PR)} am părăsit clădirea.^{1/(PR)} Propoziția PR este cerută de verbul copulativ la gerunziu nefiind.
- 22.- **c.-** Sunt locuțiuni pronominale nehotărâte: cine știe cine, nu știu cine, te miri cine (se conține în cineva), cine știe ce, nu știu ce, te miri ce (se conține în ceva). În exemplul dat, locuțiunea pronominală te miri cine are funcția de subiect.
- 23.- **b.-** Delimitarea și felul propozițiilor: „Că la noi sunt prea multe forme nefixate,^{1/(SB)} asta o recunoaștem,^{2/(PP)} că ^{3/(SB)} o asemenea stare a limbii ^{4/(SB)} e bine ^{5/(SB)} să se schimbe ^{6/(SB)} și că se va schimba ^{7/(SB)} și aceasta nu pare sigură.^{8/(PP)}”
- 24.- **c.-** mai bine-i = predicat nominal exprimat prin expresie verbală impers. formată din verbul copulativ -i și numele predicativ mai bine exprimat prin adverb de mod la comparativ de superioritate + -i = predicat verbal exprimat prin verb pred., indicativ prezent (zloată este subiect exprimat prin subst., fenomen din natură).
- 25.- **b.-** din fața mea = atribut adjectival exprimat prin adjectiv posesiv în Ac., precedat de locuțiunea prepozițională din fața pentru Ac., excepție de la genitiv.
- 26.- **b.-** ignifug = material care nu se aprinde; inflamabil = material care se aprinde ușor.
- 27.- **b.-** Adjectivele așezate în fața substantivelor, despărțite prin virgulă se numesc adjective izolate, atribute adj.; a fost decorat = predicat verbal în construcție pasivă.
- 28.- **b.-** Numai substantivele în vocativ nu au funcție sintactică. Adjectivele, așezate lângă un substantiv în vocativ au funcția de atribut adjectival.

- 29.- **c.**- Când substantivul este în G. sau D., forma corectă a adjectivului posesiv este *a mele / de-ale mele*.
- 30.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: „*Mai bine te-ai ruga pentru tine,¹/(PP) fiindcă²/(CZ) cine nu știe³/(SB) ce e păcatul⁴/(CD) nu înseamnă²/ că e un sfânt,⁵/(PR), ci (e) un neputincios⁶/(PR) nu-l săvârșește⁷/(PP) că nu e în stare.”⁸/(CZ)*
- 31.- **c.**- Predicatele sunt analizate în varianta corectă.
- 32.- **b.**- Propoziția nr.3(SB) este subordonată propoziției nr.5(PR) și propoziției nr.6(PR).
- 33.- **b.**- Predicatele sunt: este exagerat de mare = p.n. format din verb copulativ și n.p. expr. prin adj. la superlativ absolut de superioritate + este de urcat = p.n. format din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin verb la supin (cuvântul cel mai greu = c.m. exprimat prin adverb la superlativ relativ de superioritate).
- 34.- **c.**- Cuvintele fără funcție sintactică proprie sunt: articolele, prepozițiile și conjuncțiile, dar și cuvintele care intră în componența gradelor de comparație ale adjectivelor și adverbilor care se analizează cu acestea. Le enumerăm: *dintre + a + exagerat + de + cel + mai + de*.
- 35.- **a.**- Forma corectă a enunțului este: *Oamenii o să aștepte prin intermediul mass-mediei că forțat de unele evenimente neplăcute din ultimele zile, a demisionat*.
- 36.- **b.**- Cuvintele subliniate sunt analizate în varianta corectă.
- 37.- **b.**- patria =subiect + e aducerea-aminte = predicat nominal format din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin locuțiune substantivală + de zilele = atribut subst.prep.(care aducere-aminte?) + copilăriei = atribut substantival G.
- 38.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Că așa stau lucrurile,¹/(CD) o dovedește nu doar succesul forțelor de dreapta, ci și eliminarea nostalgicilor.²/(PP) Cuvintele subliniate sunt subiecte exprimate prin substantive.*
- 39.- **a.**- întotdeauna + înainte = adverbe + cu =prepoziție + câteva =adjectiv pronominal + zile + un brad = substantive + -mi = pronume personal.
- 40.- **b.**- Topica normală a frazei este: *Când inima ajunge¹/(CȚ) să fie sleită de dragoste²/(PR) apoi curând piere și mila.³/(PP) Prima propoziție este CȚ, iar adverbul când are valoare de conjuncție subordonatoare cu sensul de dacă.*
- 41.- **a.**- Toate enunțurile sunt corecte.
- 42.- **b.**- În enunțurile 1, 2 și 3 sunt pleonasme: *trilogie formată din trei romane, zece porunci ale decalogului, a unsprezecea zi a primei decade* (decada are 10 zile).
- 43.- **c.**- Părțile de vorbire neflexibile sunt *adverbul, prepoziția, conjuncția și interjecția: căci, și, pe, neconținut* (este c.m, adverb de mod – cum te poartă?), *până ce* = locuțiune conjuncțională, *în* (6). În rest, sunt 13 părți flexibile.
- 44.- **b.**- vocea = subiect + este rațională și moderată = predicat nominal format din verb copulativ și nume predicativ multiplu + cea = subiect exprimat

- prin pronume demonstrativ de depărtare (**aceea**) + **indignată** = nume predicativ, formează predicatul nominal cu verbul copulativ subînțeles.
- 45.- **c.**- Delimitarea și felul prop.: *Dacă n-ar fi fost*¹/(CT) *să cadă frunzele*²/(SB) și *să rămâie scheleți copacii*,³/(SB) *nimic n-ar trăda sosirea toamnei*.⁴/(PP). Verbul **n-ar fi fost** este predicat verbal cu sensul de *nu s-ar fi întâmplat*.
- 46.- **c.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Duce-m-aș în cale lungă*¹/(PP) *dor să nu mă mai ajungă*,²/(CS) *Duce-m-aș*³/(PP) și *m-aș tot duce*⁴/(PP) *Dor să nu mă mai apuce*.⁵/(CS)
- 47.- **b.**- Cuvintele sunt analizate în varianta corectă.
- 48.- **b.**- În variantele 1, 2, 3, 4, este corect: **lac de unghii, ceilalți membri, celorlalte țări, vino**.
- 49.- **b.**- În celelalte variante, sunt pleonasmе.
- 50.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Îi dă mâna*¹/(PP) *să cheltuiască*,²/(CP) *pentru că a făcut economii*.³/(CZ)
- 51.- **c.**- Cuvintele subliniate sunt analizate corect în varianta indicată.
- 52.- **c.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Se pune pe gânduri*¹/(PP) și *stă în cumpănă*²/(PP) *cum să dreagă*³/(CP) și *ce să facă*.⁴/(CP)
- 53.- **a.**- Cuvintele subliniate sunt analizate corect în varianta indicată.
- 54.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Ardelenii*,¹/(PP) *precum știi*,²/(MOD.INC) *sunt pregătiți în orice clipă*¹ / *să răspundă limpede oricărei încercări*.³/(CP)
- 55.- **b.**- Cuvintele sunt analizate în varianta corectă.
- 56.- **c.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *Dar*¹/(PP) *ceea ce îl chinuia mai mult*²/(SB) *era faptul*¹ / *că cei mari îl sileau*³/(AT) *să se ia la luptă cu alți copii*.⁴/(CP).
- 57.- **a.**- Predicatele și subiectele sunt analizate corect în varianta indicată.
- 58.- **b.**- Delimitarea și felul propozițiilor: *De la cele dintâi schimburi de priviri între cei de față, el înțelese*¹/(PP) *că situația era foarte gravă*.²/(CD) Cuvintele subliniate sunt analizate în varianta corectă.
- 59.- **b.**- Cuvintele **tot, mult, puțin** (și formele lor) devin adjective substantivizate dacă nu determină un substantiv și numai dacă țin locul unui substantiv.
- 60.- **b.**- **eufemism** =cuvânt care înlocuiește un alt cuvânt considerat obscen, necuviincios.